

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsake sredo.
Cena: Letno Din 32.—, polletno Din 16.—, četrtletno Din 9.—, inozemstvo Din 64.—. Poštno-čkovni račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon interurban 113.

Cena inseratov: cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrt strani Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—, 1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Glas s severne državne meje.

(Piše kmet I. K.)

O krizi našega kmeta se danes mnogo piše. Kar je napisal »Slovenec« v štev. 115. dne 23. maja, se popolnoma vjema z razmerami, posebno malega posestnika tukaj na skrajni meji naše države. Jaz imam šest oralov zemlje na hribu, ki je izpostavljena pekočemu solncu, viharju in nalivu. Pridelam komaj za pol leta, ostalo moram dokupovati. Glavni dohodek bi bil od živine. Toda ta nima cene, tu še manj kakor v Ljubljani, kakor piše oni dopisnik z Dolenjskega. Če hočem svojo številno družino preživeti, moram na delo k drugim, in sicer za 10 Din na dan. Treba je plačati davek, obresti itd., kupiti drva za kurjavo, ker nimam gozda, potem obleko za 6 do 7 oseb. Če človek vse to premisli, se mu kar lasje ježijo, in ni čuda, da je marsikateri kmet začel obupavati. Prej sem imel 300—400 Din davka, sedaj pa še enkrat toliko. Imel sem 3000 Din vknjiženega dolga, sedaj imam 9000 Din, za kar plačujem 10% obresti.

Stari svinjski hlevi se mi hočejo sestiti. Moram graditi nove; rad bi jih napravil na moderen način, pa nimam s čim. Istotako je streha nad hišo slaba, moram jo pokriti na novo, pa zopet s čim? Sem sicer dobil v domači posojilnici posojilo, pa ne bo dovolj. Prosil sem na banovinsko upravo kmetijski odsek. Poslal sem načrt in potrdilo župana domače občine in sploh vse storil, kakor je bilo predpisano, oziroma nasvetovano v časopisih. Pa ni o tem ne duha ne sluha. Slišal sem, da dobe podpore le večje kmetije, ki si gradijo velike vzorne hleve, ne pa mali kmetje. In ravno majhni posestniki so najbolj potrebni, da bi se jih podpiralo.

Srečen je dandanes tisti, kateremu ni treba nič prenašati ali zidati. Takšne so dandanes razmere ter se slabšajo od dneva do dneva. Kaj pomaga samo pisanje in nasveti, kaj pomagajo kmetijski tečajni in šole, če pa ni dejanske podpore! Na to naj mislijo vsi tisti, ki so v prvi vrsti k temu poklicani.

*

Molite po maši z novim besedilom, kakor ga določa novi katekizem, so izšle v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena dosejanja.

IZ RAZNIH DRŽAV

Nemška državnik — kancelar Brüning in zunanji minister dr. Curtius sta se vrnila iz Angleške 10. junija. Tokrat so bili zastopniki Nemčije tretjič na Angleškem in jih je celo angleški kralj pogostil. Uspeh nemškega obiska v Angliji je v glavnem ta, da se dovoli Nemcem triletna odložitve plačil za vojna vojnoodškodninska plačila. Dovolitev odložitve je pa odvisna predvsem od Zedinjenih držav. Zedinjene države bodo najbrž pristale na to, da bi v času odložitve plačevanj od strani Nemčije tudi nemške upnice odplačevale svoje dolgove Ameriki v zmanjšanih obrokih. Za izpadek, ki bi se pojavil radi tega v ameriškem gospodarstvu, bi naj najele Zedinjene države notranje posojilo, za čegar plačevanje bi skupno jamčile Nemčija in vojno odškodninske upnice.

Zasilna odredba v Nemčiji. Zasilna odredba (Notverordnung), ki jo je podpisal predsednik Hindenburg 8. junija, se bo pričela izvrševati 1. julija. Namen ima, prikriti primanjkljaj v državnem proračunu. Po sedanjih računih znaša primanjkljaj 574 milijonov mark (krog 7 in pol milijard dinarjev). Prejemki bodo predvidoma manjši za 495 milijonov mark, izdatki pa večji za 75

Ameriški finančni minister Mellon, ki pride v Evropo, da prouči evropski gospodarski položaj in posebej še finančno stanje Nemčije.

milijonov mark. Torej 574 milijonov hočejo Nemci kriti na sledeči način. Najprej zmanjšati izdatke: Pri plačah in pokojninah 101 milijon, v državnem skrbstvu 85 milijonov in v drugih ministrstvih 120 milijonov. Plače uradništva bodo n. pr. znižane za 1 do 7 odstotkov, družinske doklade se bodo znatno skrčile, bolj se bo hranilo zlasti pri socialnih in kulturnih zadevah. Zvišali pa bodo prejemke največ s povišanim davkom na sladkor (110 milijonov), na mineralna olja (75 milijonov) in z davkom na osebno dohodnino (83 milijonov). Skupaj z zmanjšanimi izdatki in zvišanimi prejemki bodo krili grozeči primanjkljaj v državnem proračunu.

Desetletka v Nemčiji. Rusi izvajajo petletko (petletni gospodarski načrt), po sovjetskem vzgledu je predložila Zveza nemških kmetijskih zadrug javnosti načrt, po katerem bi se povešal proizvod za 33%. V desetih letih bi porabila vlada 10 milijonov mark (135 milijard Din), da se doseže ta namen. Pri izvajanju desetletke bi bilo zaposlenih 400.000 delavcev. Načrt je zadel v javnosti na nezaupnico, ker očitajo veleposestvu, da se hoče okoristiti z desetimi milijardami.

Novi predsednik Francoske prevzel posle. Novi preds. francoske republike Paul Doumer je nastopil v soboto svoje mesto. Novega predsednika je sprejel in pozdravil v predsedniški palači (Elyseeju) dosedanji predsednik Gaston Doumergue v navzočnosti predsednika senata ter predsednika zbornice, nato mu je izročil znake velikega mojstra častne legije. Po izvršeni predaji predsedstva republike je zapustil Doumergue kot navaden državljan predsedniško palačo.

Agrarna konferenca v Pragi. Praška vlada je sklicala za 5. junij mednarodno agr. konferenco, ki je 15. te vrste. Kongresa so se udeležili zastopniki: Jugoslavije (bivši poljed. minister Frangeš s 15. odposlanci), Francija, Letonska, Poljska, Nemčija, Belgija, Rumunija, Finska, Italija in ameriške Zedinjene države. Kongres je bil razdeljen v več odsekov.

Ponovna indijska posvetovanja se bodo vršila v Londonu ter pričela avgusta. Teh posvetovanj se bo udeleževal tudi vodja indijskih nacionalistov Gandhi.

*